

Vraag nr. 89
van 11 januari 1999
van de heer MARC OLIVIER

Knelpuntberoepen – VDAB-opleidingen voor arbeidersfuncties

Heel wat vacante jobs worden niet ingevuld. Upedi, de beroepsorganisatie van de uitzendkantoren, heeft voor de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) een studie uitgevoerd betreffende moeilijk in te vullen arbeidersfuncties in Vlaanderen.

Op de lijst van dergelijke functies staan onder meer lassers, vrachtwagenchauffeurs voor internationale bestemmingen, vrachtwagen- en automonteurs, elektromechanici, heftruckchauffeurs, elektriciens en plaatwerkers.

In West-Vlaanderen heeft de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB), gezien het grote aantal vacatures, een opleidingscursus georganiseerd waarbij vrouwen werden aangesproken. Het resultaat was bijzonder hoopvol. Niet alleen wat het aanbod betreft, maar ook inzake de motivatie en het opleidingsresultaat.

Bepaalde uitzendbureaus nemen met evenveel succes initiatieven op andere vlakken, ook voor on- en laaggeschoolden.

1. Welke opleidingen biedt de VDAB op dit moment aan om het hierboven geschetste probleem te verhelpen en wat is het resultaat ?
2. Welke uitzendbureaus hebben gelijkaardige initiatieven genomen en met welke resultaat ?
3. Heeft de administratie kennis van opleidingen voor vrouwen met het oog op moeilijk in te vullen arbeidersfuncties ?

Antwoord

1. De VDAB publiceert sinds 1989 jaarlijks een analyse van de knelpuntberoepen op basis van de door hem afgehandelde vacatures. Deze analyse gebeurt zowel op Vlaams niveau als op sub-regionaal niveau (zie als **bijlage 1** : Analyse vacatures 1997 – Deel 1 : Knelpuntberoepen, met de meest recente analyse betreffende de vacatures van 1997). Tabel 1 (blz. 12) geeft een overzicht van de belangrijkste beroepsgroepen waarin knelpuntberoepen kunnen worden gesitueerd ; tabel 2 (vanaf blz. 14) geeft een overzicht van de knelpuntberoepen zelf.

De opleidingen van de VDAB zijn modulair op-

gevat om zowel rekening te houden met de basiskennis van de cursist, als met de beroepsvereisten die worden gesteld door de werkgever. Een lijst van de opleidingen (alfabetisch en volgens opleidingscode) is gevoegd als **bijlage 2**.

De lijst van opleidingen sluit nauw aan bij de knelpuntberoepen. Bovendien houdt de VDAB momenteel een aantal beroepen uit de knelpuntenlijst, of beperkt althans het knelpuntenkarakter ervan door opleiding te verstrekken, bijvoorbeeld voor schilders of in grafische technieken.

De analyse van de knelpuntberoepen wordt gebruikt als basis voor de planning van de opleidingen. De nota aan het Beheerscomité van 22 juni 1998 en de nota betreffende het beleidsplan 1999 (zie **bijlage 3**) geven hierover meer bijzonderheden. Deze opleidingsplanning wordt ook jaarlijks besproken met de sectoren.

Bijgevoegde tabellen bevatten de beëindigde opleidingen in 1998 en de uitstroomresultaten naar de arbeidsmarkt van werkzoekenden, zes maanden nadat zij (in 1997) een opleiding hadden beëindigd (**bijlage 4**). Bijna 60 % is aan het werk, meer dan 10 % is in een verdere opleiding gestart.

Uit het "Doelmatigheidsonderzoek beroepsopleiding" uitgevoerd door het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA) in 1995, bleek dat in het eerste jaar na de opleiding 34 % meer deelnemers werkten dan een vergelijkbare groep werkzoekenden die geen opleiding hadden gevolgd (Jaarverslag VDAB 1995, blz. 53).

2. Zonder exhaustief te willen zijn, worden hier een aantal specifieke initiatieven naar voor gebracht waarbij de uitzendsector is betrokken.

Ten eerste is er een overeenkomst tussen het Steunpunt Lokale Netwerken Opleiding en Tewerkstelling en Upedi, gericht op de wederinschakeling op de arbeidsmarkt van laaggeschoolde langdurig werklozen via uitzendarbeid. De bedoeling hierbij is dat de derdenpromotor instaat voor de opleiding, en de consultant van het uitzendkantoor voor het toeleiden naar een concrete vacature.

Ten tweede is er het initiatief sociale cohesie. Interlabor Group behoort tot de stichters van het Netwerk van Ondernemingen voor Sociale Cohesie. In dit kader heeft Interlabor op sociale cohesie afgestemde departementen opgericht met het oog op het bevorderen van de integratie van kansarmen. Hierdoor werden in een jaar tijd een tweehonderdtal langdurige betrekkingen gecreëerd.

Ten slotte is er Interimbrug. De kerndoelstelling van het Interimbrugproject is het structureel bevorderen van de reïntegratie en de tewerkstelling van risicogroepen op de arbeidsmarkt via uitzendarbeid. Hierdoor konden in 1998 849 personen worden tewerkgesteld, waarvan 114 vaste indienstnemingen, voornamelijk als arbeider. Het gaat hier om 37 % vrouwen.

3. De opleidingen van de VDAB staan open zowel voor mannen als voor vrouwen. De schoolse opleiding en ervaring van de werkzoekenden heeft uiteraard een invloed op de mogelijkheid tot het volgen van cursussen, waarvoor reeds een basiskennis is vereist.

In de nieuwe Europese richtnormen werkgelegenheid, is er specifiek aandacht voor de gelijke kansen tussen mannen en vrouwen. Actie 1 van het Vlaams Actieplan 1999 spreekt van "steun aan concrete geïntegreerde acties van bedrijven en sectoren om knelpuntenberoepen en -sectoren toegankelijker en aantrekkelijker te maken voor vrouwen en het aanbieden van een algemene handleiding en checklist met aandachtspunten voor een hogere tewerkstelling van vrouwen in het bedrijf". Er zal op het Vlaamse niveau een stuurgroep worden opgericht, die enerzijds optreedt als gangmaker voor concrete initiatieven van de sectoren en van de VDAB, en anderzijds als klankbord zal fungeren voor de opgedane ervaringen naar aanleiding van concrete acties.

Met betrekking tot de knelpuntberoepen is er verder de vaststelling dat het hier veel traditionele mannenberoepen betreft. Op de rondetafelconferentie die de SERV op 10 november 1998 organiseerde rond knelpuntberoepen, waren een aantal sectoren bereid om na te gaan hoe bepaalde beroepen en sectoren beter konden worden opengesteld voor vrouwen.